

تحقق امنیت پایدار غذایی با افزایش نرخ خرید تضمینی گندم

دولت تدبیر و امید در طول دوره فعالیت خود توانست با افزایش نرخ خرید تضمینی محصول استراتژیک گندم علاوه بر تامین رضایت گندمکاران، امنیت پایدار غذایی را نیز تحقق ببخشد.

به گزارش پایگاه خبری صنعت غذا و کشاورزی (اگرو فود نیوز)، به نقل از ایرنا؛ اهمیت گندم به عنوان غذای اصلی مردم کشور ما برکسی پوشیده نیست، برابر گزارشهای سازمان جهانی خواروبار و کشاورزی ملل متحد (فائو)، ایران جزو پرمصرفترینهای گندم در جهان به شمار میرود؛ به طوری که سرانه مصرف گندم در ایران ۲۰۵ برابر کشورهای در حال توسعه و بیشتر از کشورهای توسعه یافته جهان است.

بنابراین خودکفایی در تولید یک محصول استراتژیک و پرمصرف در کشور از ارزش ویژه‌ای برخوردار است به نحوی که طبق برنامه پنج ساله ششم توسعه برای تامین امنیت غذایی، سلامت و غنیسازی محصولات کشاورزی، در بخش زراعی اهدافی مهم و تعیین کننده‌ای تدوین شد که یکی از آنها خودکفایی در تولید گندم بود که با تلاش‌های دولت تدبیر و امید با وجود افزایش تحریم‌ها و فشارهای مالی این دولت توانست با اعمال سیاست‌های حمایتی از کشاورزان از جمله افزایش نرخ خرید تضمینی، کشور را در تولید محصول استراتژیک گندم به خودکفایی مستمر برساند.

پیش از فعالیت دولت تدبیر و امید به دلیل پایین بودن قیمت خرید تضمینی و تأخیر در اعلام نرخ خرید تضمینی، علاوه بر سطح زیر کشت، میزان خرید تضمینی این محصول کاهش یافته بود و کشاورزان انگیزه چندانی برای تولید این محصول استراتژیک نداشتند به طوری که در ابتدای شروع فعالیت دولت تدبیر و امید، کشور با کمبود گندم در انبارهای برخی استان‌ها روبرو بود و این امر می‌توانست امنیت غذایی کشور را با خطر جدی روبرو کند.

با وجود تغییر اقلیم، خشکسالی‌های پی در پی، کاهش بارندگی‌ها، افت آبخوان‌ها و نشست دشت‌ها دولت تلاش کرد تا با بکارگیری مصادیق اقتصاد مقاومتی، اعلام به موقع نرخ خرید تضمینی، افزایش قیمت خرید تضمینی، اجرای برنامه افزایش تولید، تامین نهاده‌های مورد نیاز تولید، تامین اعتبار لازم برای پشتیبانی از کشاورزان، پرداخت به موقع مطالبات گندم‌کاران، توسعه سیستم‌های نوین آبیاری، ارتقای مکانیزاسیون، تنوع بخشی و توزیع مناسب نهاده‌های اولیه تولید در مسیر خودکفایی این محصول گام موثری بردارد.

روند افزایشی نرخ خرید تضمینی گندم از سال ۹۲

با اقدامات دولت تدبیر و امید، نرخ مصوب هرکیلوگرم گندم معمولی برای سال زراعی ۹۳ - ۹۲ حدود ۱۰۵۰ تومان - گندم دوروم ۱۰۸۰ تومان و برای سال زراعی ۹۴ - ۹۳ نرخ گندم معمولی ۱۱۵۵ تومان - گندم دروم ۱۱۸۸ تومان، سال زراعی ۹۴ - ۹۵ نرخ گندم معمولی ۱۲۷۰ تومان - گندم دوروم ۱۳۰۶ تومان، سال زراعی ۹۵ - ۹۶ نرخ گندم معمولی ۱۳۰۰ تومان - گندم دوروم ۱۳۳۰ تومان، سال زراعی ۹۶ - ۹۷ نرخ گندم معمولی ۱۴۳۰ تومان - گندم دوروم ۱۴۶۰ تومان، سال زراعی ۹۷ - ۹۸ نرخ هر کیلوگرم گندم معمولی ۲۲۰۰ تومان - گندم دوروم ۲۲۹۰ تومان و سال زراعی ۹۸ - ۹۹ نرخ گندم معمولی ۲۷۰۰ تومان و گندم دوروم ۲۷۷۰ تومان تعیین شد.

همچنین دولت برای حمایت و ایجاد انگیزه در تولید کنندگان برای سال ۱۳۹۹ - ۱۴۰۰ قیمت هر کیلوگرم خرید تضمینی گندم را ابتدا چهار هزار تومان تعیین کرد اما با توجه به نارضایتی کشاورزان از این قیمت و افزایش هزینه های تولید، قیمت این محصول را به پنج هزار تومان رساند.

در واقع قیمت خرید تضمینی هر کیلوگرم گندم معمولی و دوروم در سال

۱۴۰۰، یک هزار تومان افزایش یافت که طی سال‌های اخیر افزایش قابل توجهی بود زیرا طی سالیان گذشته افزایش چنین رقمی را در هیچ دولتی شاهد نبودیم.

این درحالیست که در دولت نهم و دهم مصوبه برای سال زراعی ۹۰ - ۸۹ قیمت خرید تضمینی گندم معمولی برای هر کیلوگرم ۳۶۰ تومان - گندم دروم ۳۸۰ تومان و برای سال زراعی ۹۱ - ۹۰ این رقم برای گندم معمولی ۳۹۵ - گندم دوروم ۴۱۵ تومان، سال زراعی ۹۲ - ۹۱ نرخ گندم معمولی ۵۵۰ تومان - گندم دوروم ۵۸۰ تومان تعیین شده بود.

با افزایش قیمت خرید تضمینی گندم توسط دولت تدبیر و امید و ایجاد انگیزه در کشاورزان، طی هشت سال اخیر تولید گندم کشور با نوسان بین ۱۲ تا ۱۴ میلیون تن روبرو شد. در سال‌های ابتدای فعالیت دولت، تولید گندم ۱۴ میلیون تن بود اما به دلیل خشکسالی‌های پی در پی این تولید دچار نوسان شد تا جایی که طبق آمارهای وزارت جهاد کشاورزی در سال زراعی ۹۸ - ۹۹ تولید گندم کشور ۱۲ میلیون تن شد که دولت توانست هشت میلیون و ۲۵۰ هزار تن از این محصول را از کشاورزان خریداری و بقیه به عنوان بذرگندم، خوراک دام و خودمصرفی کشاورزان برسد.

با توجه به اقدام جدید دولت با افزایش یک هزار تومانی نرخ گندم، برای سال زراعی ۱۳۹۹ - ۱۴۰۰ نیز تولید بیش از ۱۲ میلیون تن تولید گندم با خرید بیش از هشت میلیون تن پیش بینی شده است.

طبق برنامه ششم توسعه نیز تولید گندم در سال اول این برنامه باید به ۱۱ میلیون و ۸۰۰ هزار تن، سال دوم به ۱۲ میلیون ۶۰۰ هزار تن، سال سوم به ۱۳ میلیون و ۴۰۰ هزار تن، سال چهارم به ۱۴ میلیون تن و در سال پنجم به ۱۴ میلیون و ۵۰۰ هزار تن می‌رسید که این برنامه در دولت تدبیر و امید به طور ۱۰۰ درصدی تحقق یافت.

آمارها نشان می‌دهد از مجموع ۹۶ میلیون تنی تولیدات کشاورزی در سال ۹۲ نزدیک ۹ میلیون تن آن را گندم تشکیل می‌داد که از این میزان ۴۰۸ میلیون تن توسط دولت خریداری و بخشی در حدود هفت میلیون تن به منظور حفظ ذخایر و تامین نیاز داخلی از محل واردات تامین می‌شد.

برخی کارشناسان بخش کشاورزی در آن زمان براین باور بودند که نیاز کشور به گندم در سال ۹۲ حدود ۹ میلیون تن بود اما علت کاهش خرید دولت، پایین بودن قیمت خرید تضمینی بود که در سال‌های بعد این

موضوع جبران شد و نرخ خرید تضمینی گندم روند افزایشی به خود گرفت به طوری که در سال ۹۳-۹۲ تولید گندم به ۱۰.۲ میلیون تن رسید که بیش از هفت میلیون تن آن توسط دولت خریداری شد.

بنابراین با حمایت‌های تشویقی دولت تدبیر و امید و تلاش گندم‌کاران در سال ۹۴ نزدیک ۱۱ میلیون و ۵۰۰ هزار تن گندم در کشور تولید شد که هشت میلیون و ۴۰ هزار تن آن (معادل ۷۰ درصد تولید) توسط دولت از گندم‌کاران خریداری شد که این میزان نسبت به مدت مشابه سال ۹۳ بیش از ۲۰.۳ درصد رشد را نشان می‌داد.

بنابراین دولت‌های یازدهم و دوازدهم برای حمایت از تولید گندم و گندم‌کاران در سال ۹۲، اعتباری به ارزش ۷۵۰ میلیارد تومان با هدف توسعه مکانیزاسیون برای خرید تراکتور و کمباین تامین کرد که این رقم در سال ۹۳ به ۸۰۰ میلیارد تومان افزایش یافت و در همان زمان قرار شد دولت این مبلغ را تا سقف هزار میلیارد تومان افزایش دهد.

رشد سطح زیر کشت گندم با افزایش نرخ خرید تضمینی

طی سالیان طولانی سطح زیرکشت گندم کشور ۶ میلیون و ۲۰۰ هزار هکتار بود که با برنامه‌ریزی دولت تدبیر و امید کاهش سطح زیرکشت در دستور کار قرار گرفت و میزان آن به حدود ۶ میلیون هکتار رسید که دو میلیون و ۲۰۰ هزار هکتار آن به اراضی آبی و سه میلیون و ۸۰۰ هزار هکتار آن به اراضی دیم اختصاص یافت که این اقدام نیز افزایش عملکرد در واحد سطح را در پی داشته است.

اکنون نیز با وجود مشکلات اقتصادی، دولت توانسته علاوه بر حفظ ذخایر استراتژیک گندم کشور، آرد مورد نیاز واحدهای نانوایی سنتی و صنعتی را تامین کند تا جایی که با استمرار در خودکفایی تولید، نیازی به واردات گندم نداشته باشیم که این مهم را می‌توان از دستاوردهای ارزشمند دولت تدبیر و امید طی هشت سال فعالیتش برشمرد.

به طور حتم تولید و خودکفایی کالاهای اساسی و استراتژیک همچون گندم می‌تواند امنیت غذایی کشور را تامین کند و ما را از وابستگی به بیگانگان برهانند.

سرویس خبری: کشاورزی

منبع: ایرنا